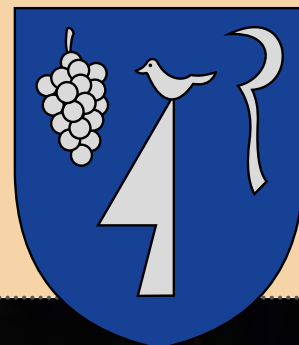

ROZDROJOVICKÝ 5²⁰²¹ ZPRAVODAJ

Vydává obec Rozdrojovice

ÚVODNÍ SLOVO

Vážení čtenáři,
přichází k vám poslední letošní číslo Rozdrojovického zpravodaje a s ním i příležitost ohlédnout se za končícím rokem. Ještě dlouho si jej asi budeme pamatovat jako rok spojený s epidemií, jakou žádný z nás nikdy dříve nezažil. Ale neměli bychom kvůli ní zapomínat na hezké věci a na to, co do našeho života vnáší radost. Nepochybně jsou to přátelská setkání, a jedním takovým bylo i rozsvícení vánočního stromu na naší návsi. Uvnitř tohoto čísla přinášíme krátkou fotoreportáž o tom, kde náš vánoční strom rostl a jak se na naši návsi dostal.

Letošní podzim byl ve znamení parlamentních voleb, jejichž výsledek ovlivní náš život na několik příštích let. K této události se vracíme hned v několika textech.

S podzimem už tradičně souvisejí lampionové průvody, které si užívají hlavně děti, ale poezie rozsvícených lampionů mihotajících se v našich uličkách jistě osloví nejednoho dospělého. Ti, kteří průvod nestihli, si mohou prohlédnout alespoň fotografie, a ti, kteří byli u toho, si mohou připomenout jeden listopadový podvečer.

O tom, co ovlivní život v naší obci, protože se to týká jejího blízkého okolí, informuje článek o připravované výstavbě komunikace R43.

Vaší pozornosti by neměl uniknout text věnovaný očkování proti covidu, jehož autorem je rozdrojovický občan, vědec působící na Masarykově univerzitě. Přestože otázka očkování budí vášně a vnáší nesoulad do celé společnosti, velmi se přimlouváme za to, abyste si článek přečetli a zamysleli se nad ním.

Milí spoluobčané, přejeme vám klidný vánoční čas, příjemné chvíle ve společnosti vašich blízkých a úspěšné vykročení do nového roku.

-ha-

foto Martina Morávková

**UVNITŘ
TOHOTO ČÍSLA:**

**Rozsvícení
vánočního stromu**

Očkování proti covidu

Vítání občánků

ZPRÁVY ZE ZASTUPITELSTVA

31. zasedání zastupitelstva dne 1. 11. 2021

První listopadový den se sešlo sedm zastupitelů na svém již 31. zasedání. Po ověření usnášeníschopnosti zastupitelé schválili program jednání a zápis z minulého zasedání. Zastupitelstvo jednomyslně schválilo smlouvy o právu stavby za účelem vybudování kanalizační a vodovodní šachty a dále dvě smlouvy o právu stavby na rozšíření komunikace a vybudování dvou sjezdů k nově budovaným rodinným domům. Následně zastupitelé schválili smlouvu se společností ASEKOL, která zajišťuje svaz elektroodpadů (např. monitory, televize) z našeho EKO dvoru. SK Rozdrojovice požádalo o souhlas obce s vybudováním vnitřního topeniště na dřevo v budově sportovního areálu Na Bahně, a to na základě nájemní smlouvy. Investorem vybudování topeniště bude SK Rozdrojovice. Veškeré práce budou koordinovány s obcí.

AKTUÁLNÍ STAV OKOLO R43 (I/73)

Zastupitelstvo Jihomoravského kraje schválilo na podzim 2020 vedení komunikace R43 (dříve značené D43, někde také jako S43, nově dle ŘSD I/73) přes Bystrc, tedy přes největší moravské město a rekreační zónu tohoto města. Klíčovým dokumentem procesu výběru trasy byla územní studie, která variantu vedení komunikace evropského významu obchvatem Brna vyhodnotila jako méně vhodnou. Krajským zastupitelům tak bylo předloženo k výběru několik „variant“ trasy R43, všechny přes Bystrc a další městské části, lišící se nepatrně.

Tisíce lidí s takovým výběrem nesouhlasily z mnoha zásadních důvodů, mimo jiné proto, že zpracovatel územní studie se podílel na projekční zakázce pro město Kuřim (stavba sídliště Podlesí), kterou zásadně ovlivňuje vedení trasy R43, a její vedení přes Bystrc tuto zakázku ohrozilo. Několik obcí, zástupců veřejnosti a další subjektů zažalovalo Jihomoravský kraj z důvodu chyb v procesu územního plánování. Na konci října tohoto roku Krajský soud rozhodl, že chyby nejsou natolik podstatné, aby vedení R43 z plánů vymazal a nechal Jihomoravský kraj provést výběr znovu a lépe. Ohledně namítaného střetu zájmů zpracovatele územní studie se soud vyjádřil, že „spíš vychází z nějaké důvěry v korektnost a profesionalitu“. Je to dost překvapivé, protože např. nepodjatost soudce, tedy to, že je ve svém rozhodování nezávislý na stranách sporu, je elementární

Zastupitelé schválili rozpočtové opatření z titulu příjmu dotace na komunikace, a to v hodnotě 4 439 400 Kč. Jako poslední body jednání bylo schválení žádosti o dotaci na obnovu místní komunikace v ulici Pod Školou, dále žádosti o dotaci na rekonstrukci a přestavbu místní hospody „U Helánů“ a v neposlední řadě i žádosti o dotaci na obnovu kamínkového hřiště „Na Dvanáctce“. V diskusi s občany padl dotaz ohledně zjednodušení žádostí o příspěvku na pořádání kulturních a sportovních akcí. Starosta informoval občany, že obec připravuje pro tyto žádosti jednoduchý formulář s vysvětlivkami. Tento by měl být schválen na příštím jednání zastupitelstva. Poslední dotaz se týkal obnovy kamínkového hřiště „Na Dvanáctce“, které by se mělo posunout hlouběji do pozemku a před hřištěm by mělo vzniknout několik parkovacích míst.

Milan Šťastný

vlastností dobrého soudu. A mělo by to platit i pro zpracovatele územní studie, v našem případě toho, kdo navrhuje optimální trasu evropské silniční komunikace, aby jeho výběr metodiky, výběr parametrů, rozhodovací klíč atd. nebyl závislý na tom, jaká trasa je pro něj osobně výhodnější.

Dalším překvapivým vyjádřením soudu bylo označení varianty s plnohodnotným obchvatem města Brna za „nerozumné“, a to podle kritéria v územní studii nazvané „dopravní účinnost“. Soud tedy preferuje jako rozumné řešení smísení veškeré dopravy, včetně tranzitní kamionové, do průtahu přes Bystrc, Kníničky, Bosonohy a kolem Brněnské přehrady.

Navrhovatelé výmazu trasy R43 přes Bystrc jsou přesvědčeni, že je nutné z celého města Brna vyvést tranzitní dopravu, a to jak tu současnou, tak zejména tu budoucí, která bude jezdit po R43 jako součásti transevropské sítě TEN-T, proto se odvolávají k Nejvyššímu správnímu soudu. Tento soud v roce 2012 zrušil ZÚR Jihomoravského kraje (v podstatě územní plán kraje), jedním z důvodů byly chyby ve výběru trasy R43 přes Bystrc.

Finanční příspěvek na právní služby spojené s odvoláním k Nejvyššímu správnímu soudu je možné zaslat na transparentní účet č. 2998270002/5500 vedený Raiffeisenbank. Bližší informace najdete na www.d43.cz/kontakt/.

Karel Taft

2021 – COVIDOVÁ ODYSSEA

A tento znáte? *Třicátý den lockdownu mi můj pes říká: „Tak už víš, proč hryžu nábytek.“* Nebo: *Co takhle zkřížit virus covidu s Českou poštou? Tak byste měli prakticky jistotu, že ho hned tak nedostanete.* Snad vás tyto vtipky pobavily a budu rád, když si přečtete i celý text, ve kterém píšu o očkování a COVIDu. Myslím, že pseudoodborníkům máme už všichni dost, ale jako buněčný biolog s doktorátem z fy-

ziologie a imunologie živočichů snad rozumím tématu víc než zpěváci, sportovci či jiní. Všechny informace obsažené v tomto článku samozřejmě vycházejí z odborných studií.

Očkování je bezpečné

Byť se zdá nemožné, aby očkovací látky byly plně ověřené, všechny splnily testy nutné pro schválení jakékoli vakcíny.

V testech se vakcína ověřuje na desítkách tisíc dobrovolníků, zkoumají se její nežádoucí účinky a po schválení jsou nadále sledovány. Nežádoucí účinky jako otok či horečka jsou však normální reakcí imunity na nový podnět. U vakcíny Pfizer byly po schválení zjištěny vážné nežádoucí účinky, ale přibližně u jednoho z 200 000 očkovaných. Při naočkování všech obyvatel ČR by se objevily asi u 50 lidí, a jsou-li zachyceny včas, jsou obvykle léčitelné bez následků. Samotný fakt, že nežádoucí vedlejší účinky byly objeveny, potvrzuje, že důsledná kontrola vakcín po jejich schválení funguje. Srovnáme-li počet pacientů s vážným průběhem COVIDu a počet lidí se závažnými reakcemi na očkování, vidíme, že COVID je nesrovnatelně větší hrozbou.

Panují obavy z neznámých dlouhodobých následků a z toho, že vakcína změní genetickou informaci naočkováného člověka. Vývoj tohoto typu očkovacích látek však probíhá už třicet let. Tyto vakcíny tedy nejsou žádnou novinkou a COVID pouze urychlil jejich použití. Proti COVIDu už se na celém světě očkuje asi jeden rok a během této doby bylo použito na 7,5 miliardy dávek různých vakcín. Pokud by k nějakým opožděným nežádoucím reakcím docházelo, už by to data ukázala. Vakcíny také takřka s jistotou neovlivňují plodnost. Otázka stojí spíše opačně: udělá s námi něco COVID? Vědci totiž zjistili, že virová onemocnění mohou vyvolat další zásadní choroby, například cukrovku nebo roztroušenou sklerózu.

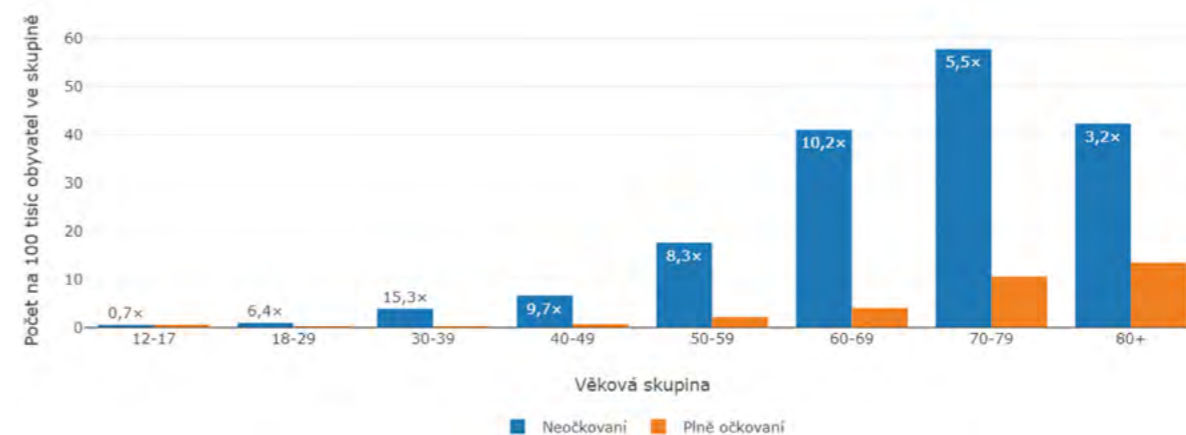
Úkolem vakcín je hlavně zmírnit průběh choroby a zabránit úmrtí. Pokud už se očkování lidí nakazí, šíří virus kratší dobu, čímž mohou ochránit i své okolí.

cích je dnes výrazně více neočkovaných pacientů. Nárůst rizika hospitalizace dle věku při neočkování udává graf. COVID má dlouhodobé následky i při mírném průběhu. Až 60 % lidí přes 40 let se po dvou měsících stále necítí dobře, jsou dušní, slabí, mají poruchy srdečního rytmu a zvýšené riziko vzniku trombóz. U středního a těžkého průběhu choroby jsou poškozeny plíce a srdce až u 70 % pacientů. Pokud se neočkovaný pacient ocitne na JIP a napojený na ventilátor, jeho šance na přežití je 45 %. Vakcína Pfizer je schválená i pro děti od pěti let a je tedy bezpečná i pro děti, které mají obvykle COVID mírný. Vzácně dochází k multi-zánětlivému syndromu, u něhož 70 % dětí končí na JIP a většina z nich se uzdraví.

Nic bezpečnějšího než vakcíny nemáme

Opakované infekce virem, který způsobuje COVID, nejsou časté. Z hlediska délky imunity je tedy zřejmě nejlepší COVID prodělat, ale nejbezpečnější je očkování a poté se případně nakazit. Je takřka jisté, že si COVIDem projde většina z nás: jen za posledních 7 dní se nakazilo více než 1 % populace ČR. Máme už také další léky. Většina ale musí být podána v počáteční fázi infekce, protože zastavují dělení viru. Pokud patříte do rizikové skupiny a máte COVID, kontaktujte co nejdříve svého lékaře, který vám řekne, zda jste cílovou skupinou pro infuzi monoklonálních protilátek. Ta vám ale nezaručí imunitu před další infekcí.

Počet hospitalizovaných na JIP na 100 tisíc obyvatel ve skupině

Očkování chrání vás i vaše okolí

Než se imunita naučí reagovat, chvíli to trvá. Oproti původní či britské variantě COVIDu je varianta delta – a pravděpodobně i nejnovější omikron – nebezpečnější kvůli tomu, že viru se tvoří více, je nakažlivější a může nakazit i očkované. To je ale méně pravděpodobné a očkování lidí šíří virus kratší dobu, čímž mohou ochránit i lidi okolo sebe. Netestování očkovaných ale nedává smysl.

Kolem nás jsou lidé trpící například rakovinou či poruchami imunity, kteří se očkovat nemohou. Jsou tedy závislí na kolektivní imunitě nás všech. Také lidé, kteří už dva roky čekají na znovu odložené operace, například výměnu kloubů, se na situaci jistě nedívají s pochopením.

Úkolem vakcín proti viru SARS-CoV-2 je hlavně zmírnit průběh choroby a zabránit úmrtí. Toto plní dobře: v nemocni-

Závěrem je nutno říci, že virus mutuje a mění se tedy i informace o jeho chování. Soustavným studiem se o viru dozvídáme více a poznáváme jeho silné i slabé stránky. Bohužel naše vláda svým nepromyšleným a chaotickým přístupem poškodila naši důvěru k informacím. Možná vás předložené informace povedou k zamyšlení, protože práva a svobody, které máme, jsou závislé na našem zodpovědném nakládání s informacemi, ať už se vztahují k čemukoli.

Tento článek nezodpovídá všechny otázky. Máte-li nějaké dotazy k očkování, pošlete mi je na e-mail: ockovanirozdrojovice@gmail.com. Snad je budu umět zodpovědět. Užitečné informace najdete také na webových stránkách <https://ockovani.opendatalab.cz/statistiky>. Děkuji za váš čas a buďte zdraví.

Ondřej Bernatík

TVORBA DĚTÍ Z MATEŘSKÉ ŠKOLKY

Dětem z mateřské školy by možná bylo líto, že píšeme jen o „velkých školácích“. Nahlédli jsme tedy za dveře školky a přinášíme vám snímky zachycující výsledky snažení našich nejmenších výtvarníků.

-ha-

Foto Martina Morávková

VÁNOČNÍ NADÍLKA S PŘEDSTIHEM

Ve druhé polovině října ve 4. třídě naší školy naděloval „Ježíšek“. Tentokrát šlo o dárek vsutku velkorysý. Čtvrtákům byla (na mou žádost a za velkého přičinění vedení školy) do třídy nainstalována nová interaktivní tabule zn. Optoma. Je to nejnovější typ interaktivní tabule, která si „vystačí“ sama se sebou. Netřeba připojovat žádná další zařízení – reproduktory, dataprojektor, myš, dokonce i notebook můžeme nechat stranou. Žádné kabely, žádné dlouhé načítání stran, prostě pomůcka z říše snů každého moderního učitele. Tabule má nepřebernou nabídku možností – od práce s interaktivními učebnicemi, elektronickou žákovskou a třídní knihou, přes stahování souborů, vytváření vlastních výukových materiálů, přehrávání audio a video ukázek, ukládání dat a probíraného obsahu, až po nahrávání vyučovací hodiny přímo ve třídě. Velkou výhodou je intuitivní ovládání, jasný obraz za všech světelných okolností a v neposlední řadě odolnost, které si na tomto zařízení vzhledem k živějšímu charakteru třídy cením nejvíce. Naším čtvrtákům se tak otevírají nové formy výuky, propojené se znalostmi z informatiky. Mají možnost okamžité kontroly svého výkonu při školním procvičování učiva. Učí se sami vyhledávat vlastní chyby a uvědomovat si správné řešení, které pak společně zdůvodňujeme. Případně je podložíme dohledanými informacemi na internetu, audio nebo video ukázkou. Proces učení je tak díky tomuto zařízení efektivnější, zkoušení a psaní testů zase o dost zábavnější.

Za celou čtvrtou třídu tedy doplním jedině:

„Děkujeme, Ježíšku!“

PLÁNOVANÝ VÝPADEK ELEKTRICKÉHO PROUDU VE ŠKOLE

Koncem září nám byla doručena informace, že na 15. 10. je naplánován výpadek elektrického proudu v naší škole. Bylo tedy nutné zajistit náhradní program pro celou školu. Času bylo málo a veškeré možnosti, které nás v pedagogickém sboru napadly, už byly dlouho dopředu obsazené. V zoufal-

ství nejvyšším jsme povolali na pomoc kouzelníka. Ten nám sice elektřinu nepřičaroval, ale v tělocvičně naší školy předvedl úžasnou show plnou zajímavých triků, efektů a kouzel. Jako asistenti byli zapojeni nejen žáci ze všech ročníků, ale dokonce i paní učitelky. Někteří žáci si domů odnesli malý suvenýr v podobě domácího kouzlení, zvířátka z nafukovacích balonků nebo vlastnoručně podepsanou fotografii samotného kouzelníka Šeklina. Vystoupení nadchlo nejen naše děti, ale i celý pedagogický sbor. Sladkou tečkou za pátkem bez elektřiny byly bavorské vdolky, které zase vykouzlily naše paní kuchařky. Nemůžeme se proto divit, že by naše děti uvítaly více takových dní bez proudu.

Text Jaroslava Válová, foto Jaroslava Váňová

Kouzelnické vystoupení v tělocvičně

Zážitkový stan - Kosmická show

STŘÍPKY ZE ZAČÁTKU ŠKOLNÍHO ROKU

Školní rok se velmi rychle přehoupl přes první čtvrtletí a ještě rychlejším tempem se nám blíží čas vánoční, za kterým bude následovat doba zhodnocení a uzavření prvního pololetí. Nesmírně si vážíme toho, že se můžeme setkávat při prezenční výuce bez větších omezení. Dovolují si říct i za ostatní kolegyně, že této možnosti náležitě využíváme a společně strávený čas si i s dětmi dostatečně užíváme nejenom při běžné výuce, ale také při ostatních doplňkových aktivitách. A co se ve škole za první čtvrtletí událo?

Děti z 1. třídy se během této doby seznámily se všemi svými spolužáky, poznaly celou školu, její další zaměstnance a postupně si zvykají na školní režim. Kromě toho se naučily napsat i přečíst spoustu nových písmenek a počítání do 5 již taky zdárně ovládají. Ačkoli to vypadá, že si v hodinách jen hrajeme, tak zdání může klamat. Děti se touto formou učí spoustu nových věcí nebo procvičují to, co už umí. První školní výlet na děti teprve čeká. Pokud to situace dovolí, vydáme se společně do Divadla Bolka Polívky v Brně na představení s vánoční tematikou Betlémská hvězda.

Během září se děti ze 2. třídy s paní učitelkou Kateřinou Lešovou a paní vychovatelkou Janou Hrabalovou vypravily do kukuřičného bludiště. Společně pak ještě v říjnu stihly výlet do

Práce s interaktivní tabulí ve 4. třídě

Výuka v 1. třídě

ZOO Brno, kde pro ně byl připravený výukový program. Velká změna, která pro děti ani rodiče nebyla žádným překvapením, přišla s prvním listopadovým dnem, kdy děti přivítala „nová“ paní učitelka Eva Stožická, která však zase tak úplně nová není, ale vrátila se do naší školy po mateřské dovolené.

Nevšední a barevný zážitek si s sebou odvezli také žáci 3. třídy, kteří v říjnu stihli s paní učitelkou Martinou Saxovou a vychovatelkou Renatou Justovou navštívit Papilonii – motýlí dům v Brně. Doba „covidová“ bohužel nevíce zasáhla právě děti z této třídy, protože se již dvakrát ocitly v nařízené karanténě a jako první si v tomto školním roce vyzkoušely distanční výuku, kterou zvládly na výbornou. Tímto bych chtěla poděkovat dětem a rodičům za jejich pochopení a skvělou spolupráci v tomto nelehkém čase.

Žáci 4. třídy s paní učitelkou Jaroslavou Válovou využili krásného zářijového počasí a vydali se společně na cyklistický výlet k brněnské přehradě. V polovině října našly děti ve své třídě jedno opravdu velké překvapení. Do jejich třídy byla totiž nainstalována nová interaktivní tabule, jejíž koupě byla v plánu již od konce minulého školního roku. S tabulí se od té doby děti pod vedením paní učitelky naučily skvěle pracovat a nyní jim zpestřuje a doplňuje výuku. Zakoupení další interaktivní tabule je plánováno na následující rok 2022.

Výlet žáků 2. třídy do zoologické zahrady

Během prvního čtvrtletí i u nejstarších žáků školy došlo k několika změnám, včetně výměny zastupující třídní učitelky. Ani děti z 5. třídy snad nebudou ochuzeny o výlety, které pro ně nově zastupující třídní učitelka Kateřina Lešová připravila. Pokud epidemiologická situace a vláda dovolí, vyjedou děti s paní učitelkou do Brna, kde navštíví divadlo Polárka a uvidí představení Dva roky prázdnin. Dále se také podívají do vědeckého zábavního parku VIDA! u brněnského výstaviště, kde se při výukovém programu Můj mikroskop naučí, jak vyrobit mikroskop z chytrého telefonu.

Jsmo rádi za každou chvíli, kterou můžeme ve škole společně prožít a pevně doufám, že v dalších měsících bude příležitost zase uspořádat akce, kterých se budou moci zúčastnit nejen děti, ale také rodiče a širší veřejnost.

Za všechny zaměstnance základní školy a mateřské školy Rozdrojovice bych vám chtěla popřát, abychom dokázali potěšit alespoň jednoho jediného člověka nejen dárkem, ale především laskavým slovem, úsměvem nebo drobnou pomocí. Ujijme si letošní vánoční svátky v luxusu klidných chvil a společně strávených okamžiků. Do nového roku přeji nám všem pevně zdraví a více společných setkání.

Text Mgr. Jaroslava Váňová, zástupkyně

ředitelky ZŠ Rozdrojovice

Foto Jaroslava Váňová, Kateřina Lešová

Výuka v 5. třídě

Výlet žáků 2. třídy do zoologické zahrady

JAK JSME VOLILI

8. a 9. října 2021 do Poslanecké sněmovny Parlamentu.

Od podzimních voleb uplynuly už téměř dva měsíce, ale protože jejich význam přesahuje krátkodobý časový horizont, vracíme se k nim v sérii několika textů.

Volební účast v Rozdrojovicích: 77,06 %
Zdroj: www.volby.cz

poř.	Strana / hnutí / koalice	Platné hlasy	% platných hlasů
1.	Spolu (ODS, KDU-ČSL, TOP 09)	233	37,28
2.	ANO 2011	129	20,64
3.	Piráti a Starostové	97	15,52
4.	Svoboda a přímá demokracie (SPD)	45	7,20
5.	Trikolora Svobodní Soukromníci	41	6,56
6.	Přísaha Roberta Šlachty	29	4,64
7.	ČSSD	14	2,24
8.	Volný blok	13	2,08

ROZDROJOVICE VE SVĚTLE VOLEBNÍCH VÝSLEDKŮ

V následujícím příspěvku si dovoluji navázat na předchozí zmínky o volebních tendencích v obci za první republiky a ukázat, jak se v posledních pětadvaceti letech proměnily volební výsledky.

Na začátek bude dobré si uvést, jak se Rozdrojovice proměnily z hlediska počtu voličů. Když se podíváme zpět, do roků 1996, 1998, případně 2002 (tedy před rozsáhlou výstavbou nových rodinných domů), jednalo o menší obec ve stínu velkého města, která měla ve voličských seznamech mírně

přes 400 voličů, ale přibližně od roku 2000 jejich počet neustále roste. Naopak sousední Brno dosahovalo mezi lety 1996 a 1998 něco málo přes 300 tisíc voličů. V následujících letech jejich počet podobně jako v Rozdrojovicích narůstal, ale po stagnaci mezi lety 2002 – 2006 se počty voličů v krajském městě začaly snižovat a v roce 2021 jsou dokonce nižší než před 25 lety. V postupném nárůstu jsou na tom Rozdrojovice podobně jako ostatní okolní obce, které leží v bezprostředním okolí Brna. Kdybychom porovnali

počty voličů v ostatních obcích sousedících s Brnem, viděli bychom, že Rozdrojovice patří k neúspěšnější trojici rozrůstajících se obcí, a pokud se týká počtu obyvatel, za 25 let se rozrostly zhruba na dvojnásobek. Vyšší nárůsty je možné zaznamenat jen v Moravanech a Popůvkách, okolní Jinačovice a Moravské Knínice se za stejnou dobu zvětšily o polovinu, případně třetinu. Takže obec v tom není sama, podobným vývojem je zasažen skoro celý okres, jen se jí podařilo obsadit neúspěšnější pozice.

	1996	1998	2002	2006	2010	2013	2017	2021
Rozdrojovice	402	418	480	573	704	735	772	815
Brno	305 091	307 486	318 923	318 352	317 326	311 508	305 888	301 806

Tabulka č. 1. Počty voličů v Rozdrojovicích a v Brně

A jak obec volila ve dvojitých sněmovních volbách za sledované období a na konci v letech 2017 a 2021? Odpověď nám přinesou následující tabulky, kde jsou dobře patrné jednotlivé rozdíly. Ve druhé polovině 90. let je už dobře patrná menší úspěšnost levicových stran (ČSSD a KSČM), kdy již v roce 1998 zde komunistická strana nepřekonal pomyslnou hranici 5 %.

	ČSSD	KDU-ČSL	KSČM	ODA	ODS	SPR-RSČ
Rozdrojovice	21,87	10,79	5,83	5,25	27,99	11,08
Brno	23,20	9,10	8,36	10,13	30,17	8,33
ČR	26,44	8,08	10,33	6,36	29,62	8,01

Tabulka č. 2. Volby do PSP v roce 1996

	ČSSD	KDU-ČSL	KSČM	ODS	US-DEU
Rozdrojovice	30,94	9,67	4,70	25,69	12,15
Brno	29,43	9,36	8,50	30,36	11,34
ČR	32,31	9,00	11,03	27,74	8,60

Tabulka č. 3. Volby do PSP v roce 1998

K dalším znakům let 1996 a 1998 patří mírně nadprůměrná podpora KDU-ČSL, a to jak ve srovnání s celostátní, tak i brněnskou úrovní, a vyšší podpora SPR-RSČ v roce 1998, která předcházela vyšší podpoře sociální demokracie o dva roky později. Zatímco v roce 1996 ČSSD na úrovni obce zaostávala jak vůči Brnu, tak vůči celkovému výsledku, o dva roky později už rozdíl nebyl tak velký. Podobně jako levicové strany, tak i ODS v Rozdrojovicích získávala nižší výse-

dek, a to jak ve srovnání s Brnem, tak vzhledem k celostátnímu výsledku. A jak se hlasování proměnilo v roce 2017 a 2021? Podobně jako před 25 lety, i nyní jsou v obou případech zisky levicových stran (ČSSD a KSČM) na úrovni obce o něco nižší než v Brně a celostátně. Tuto dvojici dále doplňuje i v době psaní textu dosluhující vládní ANO a ČSSD, která na rozdíl od let 1996 a 1998 pomalu ztrácí. Nově jsou v obci nadprůměrně zastoupeni voli-

či ODS, TOP 09 a mírně také Pirátů. Trend vyšší podpory nově nastupujících značek na stranickém spektru se potvrdil i v roce 2021, kdy koalice Piráti/STAN v obci získala skoro stejný výsledek jako na celostátní úrovni a druhá koalice Spolu dokázala celostátní výsledek překonat o deset procentních bodů. I přes navýšení počtu voličů v obci si své zisky udržela SPD, která zde získala zhruba stejný, případně nižší výsledek než na celostátní úrovni.

	ANO	ČSSD	KDU-ČSL	KSČM	ODS	Piráti	TOP 09	STAN	SPD
Rozdrojovice	24,24	5,48	5,30	3,18	16,99	11,32	8,31	5,13	11,50
Brno	24,55	7,75	7,68	5,53	15,40	11,16	6,96	3,58	10,05
ČR	29,64	7,27	5,80	7,76	11,32	10,79	5,31	5,18	10,64

Tabulka č. 4. Volby do PSP v roce 2017

	ANO	ČSSD	KSČM	Spolu	Piráti/STAN	SPD
Rozdrojovice	20,64	2,24	1,44	37,28	15,52	7,20
Brno	21,46	4,05	2,38	34,45	18,63	7,40
ČR	27,12	4,65	3,60	27,79	15,62	9,56

Tabulka č. 5. Volby do PSP v roce 2021

zdroj údajů v tabulkách www.volby.cz

A co říci závěrem? Rozdrojovice v dlouhodobém srovnání nejsou obcí s levicovou orientací. Levice zde nezaujímala nijak výraznou pozici, maximálně dosahovala v některých případech celostátních výsledků. Naopak KDU-ČSL, která v obci dříve nacházela o něco vyšší odezvu, pomalu ztrácí ve prospěch nových značek liberálnějšího charakteru.

Důkazem toho byla pozice US-DEU následovaná TOP 09 a v posledních volbách koalicí Spolu. Obec se tak s příchodem nových voličů začíná v některých rysech podobat sousednímu Brnu, případně je v zisku koalice Spolu ještě překonává.

Michal Pink

ROZDROJOVICE V NEW YORK TIMES... NEW YORK TIMES V ROZDROJOVICÍCH

Napadlo by vás někdy, že čtenáři amerického deníku *New York Times*, který vychází už od roku 1851, si budou číst o tom, jak volili občané Rozdrojovic v letošních parlamentních volbách? Mně by to tedy nenapadlo... až do okamžiku, kdy mi zatelefonoval kamarád s informací, že do naší vesnice míří zpravodaj zmíněného listu Andrew Higgins a bude si chtít povídat o právě proběhlých volbách. Andrew strávil několik hektických předvolebních a volebních dní v Praze, ale protože chtěl zjistit, jak volí lidé na venkově, vydal se i do regionů. Rozdrojovice ho zaujaly proto, že zdejší voliči rozdali karty velmi podobně jako obyvatelé velkých měst, a zajímalo ho, proč tomu tak je. Prošel se po návsi, poseděl s námi u kapličky, promluvil se starostou a zamířil také k Jerouškům. Chcete-li vědět, jestli našel odpovědi na své otázky, přečtete si jeho text na webových stránkách *New York Times*. Možná budete muset oprášit svou angličtinu a patrně otevřete i slovník, ale kolikrát se stane, že o naší vsi píše významný zahraniční list?

(<https://www.nytimes.com/2021/10/13/world/europe/czech-populism-strongmen.html>)

-ha-
Foto Martina Morávková

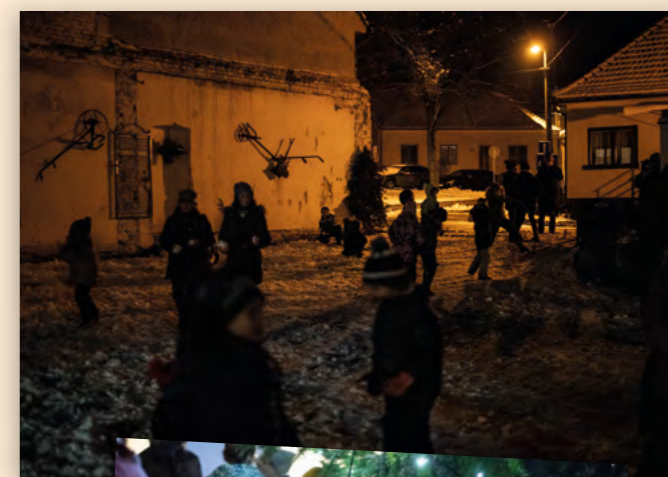

ROZSVÍCENÍ OBEČNÍHO VÁNOČNÍHO STROMU

Před několika lety byla v naší obci založena tradice osvětleného vánočního stromu. Původně se nasvěcovala tůje před starým obecním úřadem, která však musela uvolnit místo pro opravený úřad a náves. V předloňském roce přišly paní Puklová, Burešová a Veselá s nápadem rozsvítit vánoční strom v obci ve slavnostnější podobě. Po konání vánočního jarmarku, který uspořádal hostinec U Helánů, se účastníci přesunuli do parčíku k památníku padlých ve světových bojích, kde byl díky panu Gallovi nasvícen stříbrný smrk. Loňský rok jsme již osvětili stromek před obecním úřadem, avšak s přihlédnutím k tehdy platným epidemiologickým opatřením bez žádné doprovodné akce. Bohužel kvůli kůrovcové kalamitě v našich obecních lesích už takřka žádný smrk nemáme. Letošní rok se podařilo obstarat pěkně vzrostlou douglasku z nedalekých Popúvek. Strom se nasvěcuje tradičně na železnou neděli, kdy se zapaluje první adventní svíce, letos však byla první adventní neděle poněkud ve stínu covidových protiopatření. Rozsvícení se zúčastnilo mnoho občanů od našich nejmenších až po jejich prarodiče. Akci doprovázela reprodukováná hudba, výborné pohoštění, které upekla paní Štastná, a k dispozici byl i čaj na zahřátí jak pro děti, tak i ve variantě pro dospělé. Připravily jej členky Sportovního klubu Rozdrojovice. Všichni účastníci samozřejmě dodržovali platná hygienická opatření. Všem organizátorům a pomocníkům bych chtěl velice poděkovat za dobrovolnou práci, která nás v tomto nelehkém období mimořádně potěšila. Přejeme tímto všem našim občanům klidné vánoční svátky a do nového roku mnoho štěstí a zejména zdraví, které bude v prozatím nekončící covidové době určitě zapotřebí.

Daniel Stráský, starosta

foto Petr Pospíšil, Petr Galla, Martina Morávková

VÍTÁNÍ NEJMENŠÍCH ROZDROJOVICKÝCH OBČÁNKŮ

V neděli 28. listopadu se poprvé v prostorách nového obecního úřadu konalo vítání občánků. V loňském se tento obřad z důvodu vládních nařízení konat nemohl, proto jsme spojili dva ročníky dohromady. Celkem bylo uvítáno 17 dětí, z toho deset děvčat a sedm chlapců.

Dětem a rodičům přejeme hodně zdraví, rodinné pohody a spokojený život v obci.

Text Věra Svrčinová, foto Pavla Chrápavá

NA PODZIM DRACI, V ZIMĚ SNĚHULÁCI

Pokud jste byli na drakiádě, musíte uznat, že byla „hustá“. Co kdybychom společně s našimi ratolestmi (nebo i bez nich!) postavili na stejném místě desítky klasických sněhuláků, případně jiných neortodoxních skulptur ze sněhu? Třeba se dostaneme do Guinnessovy knihy rekordů! Nebo dokonce do Rozdrojovického zpravodaje! Odtud je již jen krůček do New York Times (které se o naši ves zajímaly už na podzim).

Podmínkou nutnou je ovšem sníh. Budeme číhat, až ho bude dost a bude lepivý, a vy také číhejte, až uslyšíte z našeho rozhlasu zprávu, nebo si ji přečtete na obecní vývěsce či na webových stránkách obce. Musíme samozřejmě jednat rychle, protože sníh taje... Letáčky určitě nestihneme.

Do té doby zatím vymýšlejte originální náměty, připravujte propriety a čekejte na vhodný okamžik, kdy se na to vrhneme. Organizátoři mezitím připraví nutná povolení, občerstvení, oheň...

Petr Antonín

PŘIPRAVUJEME DRUHÝ DÍL ROZDROJOVICKÉ FOTOKNIHY

Dobrá fotka někdy vydá za tisíce slov, a i ta méně dobrá je často lepší než dlouhé povídání. S blížícím se koncem roku se začínáme probírat archivem snímků, které jsme letos ulovili v Rozdrojovicích a blízkém okolí. V lednu vybereme ty nejlepší a sestavíme je do podobné fotoknihy, jaká poprvé vyšla loni. Máte-li na paměťových kartách svých foťáků nebo ve svých mobilech záběry, o které byste se chtěli podělit, přesvědčte se, že jsou v co nejvyšším rozlišení, a pošlete je na e-mailovou adresu Zpravodaje. Nemůžeme slíbit, že do knihy zařadíme všechny fotografie, ale ty nejzajímavější se tam určitě ocitnou.

-ha-

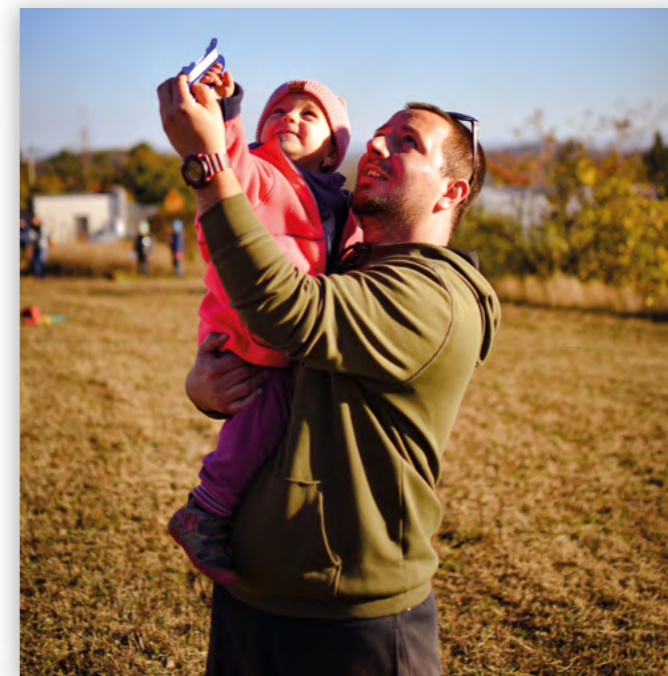
DRACI NAD ROZDROJOVICEMI

Jedné zářijové neděle jsem jela na kole, kochala se podzimními barvami a napadlo mě, že by bylo fajn jít se synem někam na drakiádu. S dcerou, která má dnes patnáct let, jsme hodně chodily na různé dětské akce a bylo to bezva. Náhoda tomu chtěla, že jsem zrovna při svých úvahách potkala Hanku Antonínovou. Zmínila jsem se o pouštění draků a Hanka na to: „Tak to zorganizuj.“ A od myšlenky už nebylo daleko k činu.

Vytvořila jsem návrh letáčku a s přispěním Alenky Šťastné z obecního úřadu byly letáčky vytištěny. Už za dva dny se ocitly spolu se Zpravodajem ve vašich schránkách. Pak už jen zbývalo čekat, jak se k tomu postaví počasí. Vyšlo parádně. Dokonce i nějaký ten vítr pofukoval, takže děti i tatínci se mohli předhánět, kdo dostane svého draka nejvyšš. Ke krásnému odpoledni přispěla i Alenka Šťastná se svými krásně zdobenými perníčky ve tvaru dráčků, po kterých se hned zaprášilo.

Samozřejmě nechybělo ani rozdrojovické pivo Rojc, takže kromě pouštění draků to byla i příjemná společenská akce. Účast byla hojná, a pokud se to dalo vůbec spočítat, odhadli jsme, že se na nebi vznášelo asi 40 draků. Beru to tedy jako první ročník rozdrojovické drakiády a za rok se určitě můžete těšit na druhý. A možná i s nějakým překvapením...

Text Silvie Vokřálová, foto Hana Daňková

LAMPIONOVÝ PRŮVOD

Den před státním svátkem 17. listopadu je v Rozdrojovicích již tradičně spojený s lampionovým průvodem. Ani letos tomu nebylo jinak. Sraz byl opět před školou, a ještě než celá akce začala, děti již netrpělivě rozsvěcovaly svoje lampiony a těšily se na letošní průvod po naší obci. Jakmile to před školou začalo vypadat, že se sešla téměř celá dědina, mohl průvod vyrazit. S rozzářenými lampiony se průvod vydal směrem na Žleby, aby se potom stočil zpátky na návěs a došel až na hřiště Na Bahně.

Světýlka z lampionů navodila příjemnou a pohodovou atmosféru, kterou si všichni velice užili. Velké poděkování za tuto povedenou akci patří opět členům SK Rozdrojovice, kteří celou akci připravili.

Text Hana Puklová, foto Martina Morávková

ZAČÍNÁM V PĚT RÁNO A TEĎ UŽ VÍC JEZDÍM AUTEM...

S poštovní doručovatelkou Pavlou Franzovou o tom, jak se roznáší pošta ve třech vesnicích.

PAVLA FRANZOVÁ (47)

Od roku 2004 pracuje jako poštovní doručovatelka, bydlí v Lelekově. Je vdaná, má dvě třináctileté dcery, dvojčata.

Co vás baví na práci poštovní doručovatelky?

Všechno. Baví mě, že je to různorodé, ráno chystám, třídím a skládám poštu, pak ji naložím do auta, vezu, roznesu, vyúčtuju a jdu domů. Vůbec to není jednotvárné.

Je něco, co vás nebaví?

Nebaví mě, když je toho moc. V poslední době byla změna, že místo tří doručovatelek jsem tady zůstala sama a dělám tři vesnice: Rozdrojovice, Jinačovice a Knínice. Původně jsme na to byly tři, potom dvě a teď to zůstalo na mně. Jeden den chodím jednu a půl vesnice, druhý den taky jednu a půl vesnice. Už asi rok nebo dva roznáším poštu na každé místo obden.

Jak dlouho vám to všechno trvá?

Mám služební poštovní auto a začínám v pět hodin ráno. Jedu z Lelekovice do Kuřimi, tam vyzvednu kolegyni a jedeme do depa na Lesné. Tam nachystám všechnu poštu, to trvá tak do osmi nebo do půl deváté. Potom jedu na roznášku. První zastávka je na poště v Jinačovicích, tam mi předají nějaké dopisy a jdu na roznášku. Udělám půlku Jinačovic a jedu do Rozdrojovic. Musím to zvládnout asi do dvou odpoledne, abych stihla vyúčtovat v Kuřimi na poště. Tam musím odevzdat doporučené dopisy, které jsem nedoručila. Nedoručě-

né dopisy se vrací zpátky do Brna, proto není možné vyzvednout si je na poště ještě ten samý den.

Máte představu, kolik kilometrů nachodíte?

Dřív jsem toho nachodila víc, teď už víc jezdím autem a vyskakuju z auta. Ale v Jinačovicích chodím půlku vesnice každý den. Dřív jsem chodila tak 12 nebo 13 kilometrů denně. Teď, když jezdím autem, tak něco jedu a něco jdu. Naučila jsem se, že jedu a vyhazuju poštu postupně z auta. Roznesu dva tři domy a zase nasednu do auta. Už jsem si na to zvykla.

Změnilo se pro vás něco, když pošta zavedla dvourychlostní režim doručování? Některé dopisy musí být doručeny následující pracovní den po podání...

My jim říkáme „dé jedničky“ a ty opravdu musí být doručeny druhý den. Někdy je to náročné, je to víc práce, ale dá se to zvládnout. „Dé jedničky“ musím rozvézt, i když bych třeba ten den do Rozdrojovic s obyčejnou poštou nejela. A stává se to vlastně každý den, takže není dne, kdy bych do Rozdrojovic nejela.

Sama vím, že některé schránky nejsou nijak přátelské vůči tomu, kdo doručuje poštu. Někdy jsou také plné letáků. Máte s nimi také potíže?

Já už jsem na to zvyklá a umím si s tím poradit. Jsou schránky, kam hodím dopis a on mi zespodu vypadne... Tak si někdy říkám, jestli tam mám stát a držet ho, než si pro něj někdo přijde... Někdy to těm lidem i řeknu, že je něco špatně, a oni si to spraví. Někdy se schránka taky špatně hledá, ale my nesmíme poštu jenom tak někde položit. Musíme ji dát do schránky.

Máte někdy problém se psy?

Mívala jsem, ale v poslední době už ne. Už vím, kde mám co čekat, a dávám si pozor. Teď už mě málokterý pes překvapí. Ale některých se bojím, mám respekt. Jednou, ale to už je dáv-

no, jeden pes vyběhl a kousl mě do nohy. Paní majitelka mi tenkrát tvrdila, že to není pravda...

Kolik zásilek každý den roznesete?

Bývá to asi 350 až 500 obyčejných zásilek, k tomu doporučené dopisy a důchody. Doporučených dopisů bývá kolem padesáti, nejvíc jsem měla 120, ale to byl extrém. Důchodů bývá tak deset až dvacet. Důchody se nosí každý sudý den, od druhého do čtyřicátého dne v měsíci.

Kolikrát denně musíte zvonit, abyste mohla zásilku předat do vlastních rukou?

To jsou důchody, rekomanda, nějaké balíčky z Číny... zvoním tak šedesátkrát až osmdesátkrát denně.

Stane se vám někdy, že musíte roznášet poštu i o víkendy?

Taky se to stává. Kolem Vánoc, nebo když se v týdnu objeví nějaká překážka a nestihnu to, tak musím o víkendy. Ale snažím se, aby to tak nebylo.

Jak snášíte sychravé nebo deštivé počasí?

Docela dobře, zvykla jsem si. Máme dobré a teplé služební oblečení. Od pošty dostáváme taky příspěvek na boty.

Jak jste zvládla loňský covidový rok, když vaše děti měly domácí výuku a vy jste musela dopoledne roznášet poštu?

Bylo to náročné, děti občas nestihaly. Dělalý úplně všechno samy, nejnужnější věci jsme s nimi dělali po večerech, o víkendech jsme doháněli to, co tak nespěchalo.

Chtěla byste ještě něco dodat?

Chodím s poštou už sedmnáct let a v Rozdrojovicích se mi pracuje dobře. Jsem zvyklá na lidi a mám je ráda. Jenom v poslední době není tolik času na to, abych si s nimi popovídala jako dřív.

Ptala se Hana Antonínová

Foto Martina Morávková

Nový webový katalog TRITIUS

Začátkem listopadu přešla Obecní knihovna Rozdrojovice, spolu s ostatními knihovnami okresu Brno-venkov, na nový automatizovaný knihovní systém TRITIUS. Jedná se o moderní nástroj s atraktivním grafickým rozhraním, novými a rozšířenými možnostmi při vyhledávání dokumentů s náhledem obálek, anotacemi a obsahy děl. Nový katalog umožňuje využití čtenářského konta, informuje o dostupnosti dokumentů, přidanou hodnotou je vkládání komentářů (po přihlášení do čtenářského účtu).

Návod pro práci v katalogu je dostupný na webových stránkách knihovny: <https://rozdrojovice.knihovna.cz/>.

Dotazník pro čtenáře na knižní tipy pro knihovnu

Koncem října se knihovna obrátila na svoje čtenáře s výzvou na zaslání podnětů na knižní tipy, které by vyšly vstříc čtenářským zájmům dětí i dospělých. Výzva měla podobu dotazníku v Google, návštěvníci knihovny mohli svoje tipy předávat během otevírací doby knihovny. A o jaké tituly mají čtenáři zájem? Potěšující jsou tipy na nákup literatury pro děti (Petra Soukupová *Kdo zabil Snížka*, Petr Sís *Robinson*, Marianne Dubuc *Ptáček a lev*, Raquel J. Palacio *Neobyčejný kluk*, Przemysław Wechterowicz *Obejmi mě, prosím aj.*). Mezi knižními požadavky pro dospělé se objevila nová kniha Miloně Čepelky *Pokrývač*, *Farářka* od Martiny Viktorie Kopecké, detektivka Michaely Klevisové *Prokletý kraj*, příběh Hany Körnerové *Prosím Vás, sestřičko*. Mezi naučnou literaturou kniha *Posilování stresem – Cesta k odolnosti* od Pavla Koláře.

Mezi podněty se objevil větší výběr žánrů a autorů, ale i například prohloubení spolupráce s mateřskou i základní školou. Návštěva dětí z mateřské školy byla s paní učitelkou Průšovou domluvená na leden příštího roku, v rámci spolupráce rozšíří knihovna nabídku knih z edice *Kouzelné čtení* od Albi. V plánu je navázat na spolupráci se Základní školou při pasování prvňáčků. Z důvodu nemoci se neuskutečnila plánovaná beseda s brněnskou autorkou paní Blankou Hoškovou, která byla přeložena na příští rok. V knihovně si mohou čtenáři vypůjčit všechna díla této oblíbené autorky i s věnováním.

Návštěva brněnské ilustrátorky Vlasty Švejdové v rámci projektu Jižní Morava čte

V sobotu 27. 11. poctila svojí návštěvou Obecní knihovnu Rozdrojovice paní Vlasta Švejdová, známá brněnská ilustrátorka, která není rozdrojovickým čtenářům neznámá. Rozdrojovice navštívila již potřetí, nyní poprvé v prostorách nového obecního úřadu. Paní Švejdová přivezla dětem vlastnoručně kreslené obrázky a s ohledem na letošní téma projektu *Jižní Morava čte – Teď to vidím jinak* – zavzpomínala na svoje dětství, profesní začátky, pohovořila o oblíbených motivech, ke kterým patří především téma mateřství a portréty dětí a žen.

Paní Vlasta Švejdová je od roku 2017 patronkou Obecní knihovny Rozdrojovice a má v knihovně svoji poličku knih, které ilustrovala a do kterých vepsala rozdrojovickým čtenářům svoje věnování. Je ctí pro knihovnu, že její patronkou je právě paní Vlasta Švejdová, která celý svůj profesní život zasvětila kresbě pro děti a tím podpoře dětského čtenářství. Její charakteristický rukopis, způsob, jakým s láskou kreslí svoje obrázky, se zapsal do srdcí dětských čtenářů i jejich rodičů, o čemž svědčí většinou prázdná polička, na které se knihy s ilustracemi paní Švejdové zpravidla ani neohřejí.

Obecní knihovna Rozdrojovice děkuje všem čtenářům za přízeň v letošním roce a těší se na stálé i nové čtenáře v roce 2022. Velké poděkování patří Obci Rozdrojovice za celoroční podporu, především paní Blažkové a paní Šťastné za jejich velkou ochotu a vstřícnost.

Text a foto Monika Kratochvílová

Podpořil Jihomoravský kraj

jihomoravský kraj

ROZDROJOVICKÉ PŘEDZAHŘÁDKY

Tak jako v loňském roce i letos proběhla soutěž o nejkrásnější předzahrádku. Letos byla pravidla soutěže upravena (jak bylo avizováno ve Zpravodaji 1/2021) – soutěžící se nemuseli hlásit, ale porota prošla celou obcí a vybírala ze všech předzahrádek. Konkurence byla velká, oproti minulému roku vzniklo několik nových předzahrádek, další byly zmodernizovány a upraveny.

Po sečtení bodů zvítězila paní Šoustalová a druhém místě se umístili Koudelovi a na třetím místě Sedlákoví. Blahopřejeme vítězům a děkujeme všem občanům, kteří se starají o prostor před svým domem, přispívají tím k lepšímu vzhledu celé obce.

*Alena Šťastná, Petr Pospíšil, Oldřich Pokorný
foto Oldřich Pokorný*

1. místo Šoustalovi

2. místo Koudelovi

3. místo Sedlákoví

NOVÁ PODOBA TITULNÍ STRÁNKY ZPRAVODAJE

S novým rokem přichází vhodný čas na různé změny. Chtěla bych vás tímto naladit na změnu, která se týká titulní stránky Rozdrojovického zpravodaje. Bude o něco odlehčenější a více vyniknou krásné fotografie paní Morávkové. Vnitřní část Zpravodaje zůstane téměř stejná, jen změníme vzhled u nadpisů článků.

Doufám, že se vám tato změna bude líbit.

Tereza Pokorná, grafička

ROZDROJOVICKÝ ZPRAVODAJ 5/2021

Vydává obec Rozdrojovice, Na Dědině 7, 664 34 Rozdrojovice, IČO 00282499.

Periodický tisk územního samosprávného celku, vychází pětkrát ročně.

Redakční rada: Hana Antonínová (odpovědná redaktorka), Martina Morávková, Kateřina Pokorná, Hana Puklová, Milan Šťastný, Karel Taft, Marie Veselá. Registrace Ministerstva kultury, evidenční číslo MK ČR E 23513.

Číslo 5/2021 vychází v prosinci. NÁKLAD 400 VÝTISKŮ.

Připomínky, náměty, reakce, informace, příspěvky a požadavky na inzerci prosíme e-mailem na adresu: zpravodaj@rozdrojovice.cz

Uzávěrka Rozdrojovického zpravodaje č. 1/2022 je 11. 2. 2022.

Nepodepsané příspěvky nejsou uveřejňovány.

Grafická příprava, sazba a tisk: Střední škola grafická Brno, příspěvková organizace, Šmahova 364/110, Brno-Slatina, tel. 548 211 313.

Foto Martina Morávková